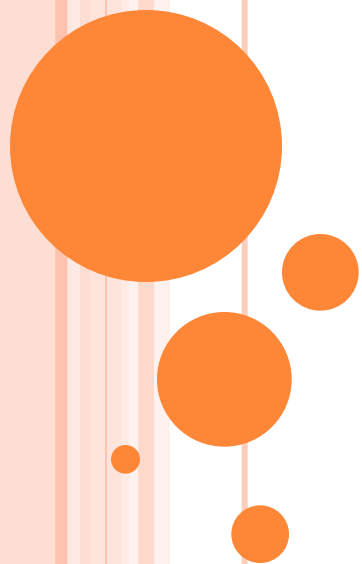

МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ПРОСТОРОВИХ УЯВЛЕНЬ

**ДОСЛІДЖЕННЯ ПОКАЗАЛИ, ЩО СПРИЙНЯТТЯ
ПРОСТОРУ ПОЧИНАЄТЬСЯ У ДИТИНИ ПІД КІНЕЦЬ
ПЕРШОГО МІСЯЦЯ ЖИТТЯ (4-5 ТИЖНІВ), КОЛИ ВОНА
ПОЧИНАЄ ФІКСУВАТИ ОЧИМА ПРЕДМЕТ НА ВІДСТАНІ
1-1,5М**

**ОСНОВОЮ РОЗРІЗНЕННЯ ПРОСТОРОВИХ УЯВЛЕНЬ
ЯВЛЯЄТЬСЯ ЧІТКЕ РОЗРІЗНЕННЯ ДИТИНОЮ ЧАСТИН
ВЛАСНОГО ТІЛА І ВИЗНАЧЕННЯ СТОРІН НА СОБІ**

ВГОРІ

ПОПЕРЕДУ

ПОЗАДУ

ВНИЗУ

МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ПРОСТОРОВИХ УЯВЛЕНЬ

- Просторове орієнтування здійснюється на основі безпосереднього сприйняття простору і словесного позначення просторових категорій (місця розташування, далекості, просторових відносин між предметами).
- У поняття просторової орієнтації входить оцінка відстаней, розмірів, форми, взаємного положення предметів і їхнього положення щодо того, хто орієнтується.

- У більш вузькому значенні вираз «просторова орієнтація» має на увазі орієнтування на місцевості.
- У цьому значенні під орієнтуванням у просторі мислиться:
  - а) визначення «точки стояння», тобто місцезнаходження суб'єкта стосовно навколишнього його об'єктам, наприклад: «Я знаходжуся праворуч від будинку» і т.п.;
  - б) визначення місцезнаходження об'єктів щодо людини, що орієнтується в просторі, наприклад: «Шафа знаходиться праворуч, а двері ліворуч від мене»;

- в) визначення просторового розташування предметів відносно один одного, тобто просторових відносин між ними, наприклад:
- «Праворуч від ляльки сидить ведмедик, а ліворуч від неї лежить м'яч».
- Засвоєння дітьми значення просторових приводів і прислівників дозволяє більш точно осмислювати й оцінювати розташування об'єктів і відносин між ними

СИСТЕМА РОБОТИ (Т. А. МУСЕЙІБОВА) З РОЗВИТКУ В ДОШКІЛЬНИКІВ ПРОСТОРОВИХ УЯВЛЕНЬ ВКЛЮЧАЄ:

- 1) орієнтування «на собі»; освоєння «схеми власного тіла»;
- 2) орієнтування «на зовнішніх об'єктах»; виділення різних сторін предметів: передньої, тильної, верхньої, нижньої, бічних;
- 3) освоєння і застосування словесної системи відліку з основних просторових напрямків: уперед — назад, нагору — униз, праворуч — ліворуч;
- 4) визначення розташування предметів у просторі «від себе», коли вихідна точка відліку фіксується на самому суб'єкті;

СИСТЕМА РОБОТИ (Т. А. МУСЕЙІБОВА) З РОЗВИТКУ В ДОШКІЛЬНИКІВ ПРОСТОРОВИХ УЯВЛЕНЬ ВКЛЮЧАЄ:

- 5) визначення власного положення в просторі («точки стояння») щодо різних об'єктів, точка відліку при цьому локалізується на іншій людині чи на якому-небудь предметі;
- 6) визначення просторового розташування предметів відносно один одного;
- 7) визначення просторового розташування об'єктів при орієнтуванні на площині, тобто в двомірному просторі; визначення їхнього розташування відносно один одного і стосовно площини, на якій вони розміщаються.

ЦЕ ВИРАЖАЄТЬСЯ (ЗА ДАНИМИ Т. А. МУСЕЙІБОВОЇ):

- а) у поступовому збільшенні кількості різних варіантів просторових відносин між предметами, з якими знайомляться діти;
- б) у підвищенні точності розрізнення дітьми і позначення відповідними термінами;
- в) у переході від простого розпізнавання до самостійного відтворення просторових відносин на предметах, у тому числі між суб'єктом і навколишніми його об'єктами;
- г) у переході від орієнтування в спеціально організованому дидактичному середовищі до орієнтування в навколишнім просторі;

- д) у зміні способів орієнтування в просторовому розташуванні предметів (від практичного примірювання чи співвіднесення об'єктів з вихідною точкою відліку до зорової оцінки їхнього розташування на відстані);
- е) у переході від безпосереднього сприйняття і діючого відтворення просторових відносин до осмислення їхньої логіки;
- ж) у зростанні ступеня узагальнення знань дітей про конкретні просторові відношення;
- з) у переході від визначення місця розташування предмета щодо іншого об'єкта до визначення їхнього розташування

ОСНОВНИМИ МЕТОДАМИ НАВЧАННЯ

- організація активної діяльності дитини;
- спостереження;
- перегляд картин, таблиць;
- пояснення;
- вказівки;
- дидактичні ігри та вправи.

ОСНОВНИМ ЗАСОБОМ

- Основним засобом формування умінь орієнтуватися у просторі, а також уявлень та понять про простір є
- заняття з математики,
- фізкультури,
- музики,
- конструювання
- образотворча діяльність.

ДИДАКТИЧНІ ІГРИ ТА ВПРАВИ

- ігри з активним пересуванням дитини у просторі;
- ігри з активним пересуванням дитини у просторі (закриті очі);
- ігри та вправи на засвоєння термінології;
- ігри та вправи на орієнтування в обмеженому просторі;
- ігри на відтворення складної форми предметів.

АЛГОРИТМ

- 1) рухатися з чим (тарілкою, кубиком, кільцем)
- 2) рухатися яким чином (бігом, ходьбою, стрибками, задом наперед, парами);
- 3) рухатися яким маршрутом (по прямій, по діагоналі, змійкою, через перешкоди);
- 4) рухатися куди (до стола, стіни, кімнати, дерева, стільця, паркана);
- 5) рухатися з якою метою (покласти кубик у кошик, оббігти пірамідку, передати булаву, перескочити через скакалку, передати естафету).

ГРА З ПІДВІСНОЮ КУЛЬКОЮ

ГРА “ДЕ ДЗВЕНИТЬ ДЗВІНОЧОК?”

Гра “Де сонячний зайчик”

ГРА “ЗНАЙДИ СХОВАНУ ІГРАШКУ”

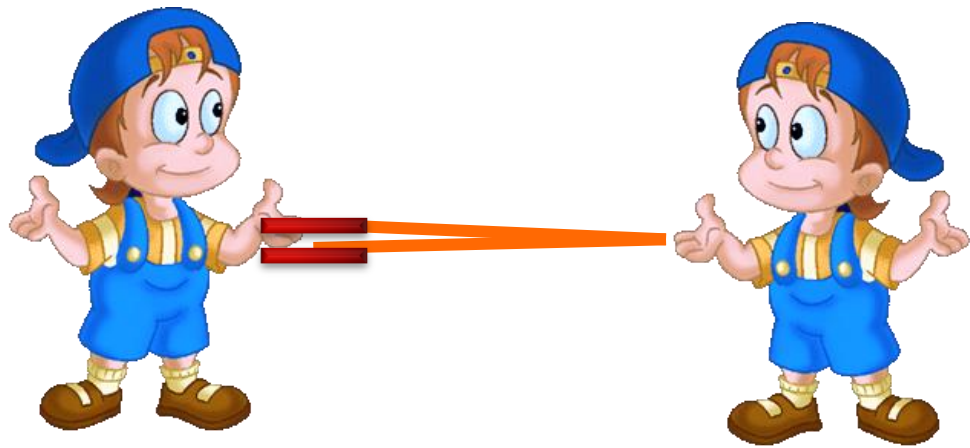
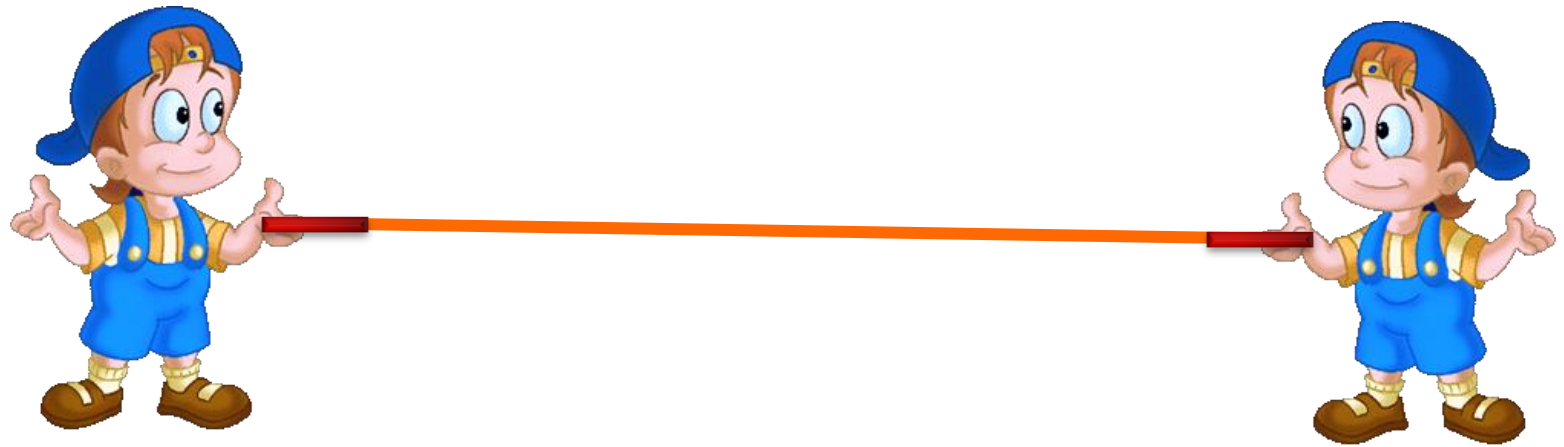

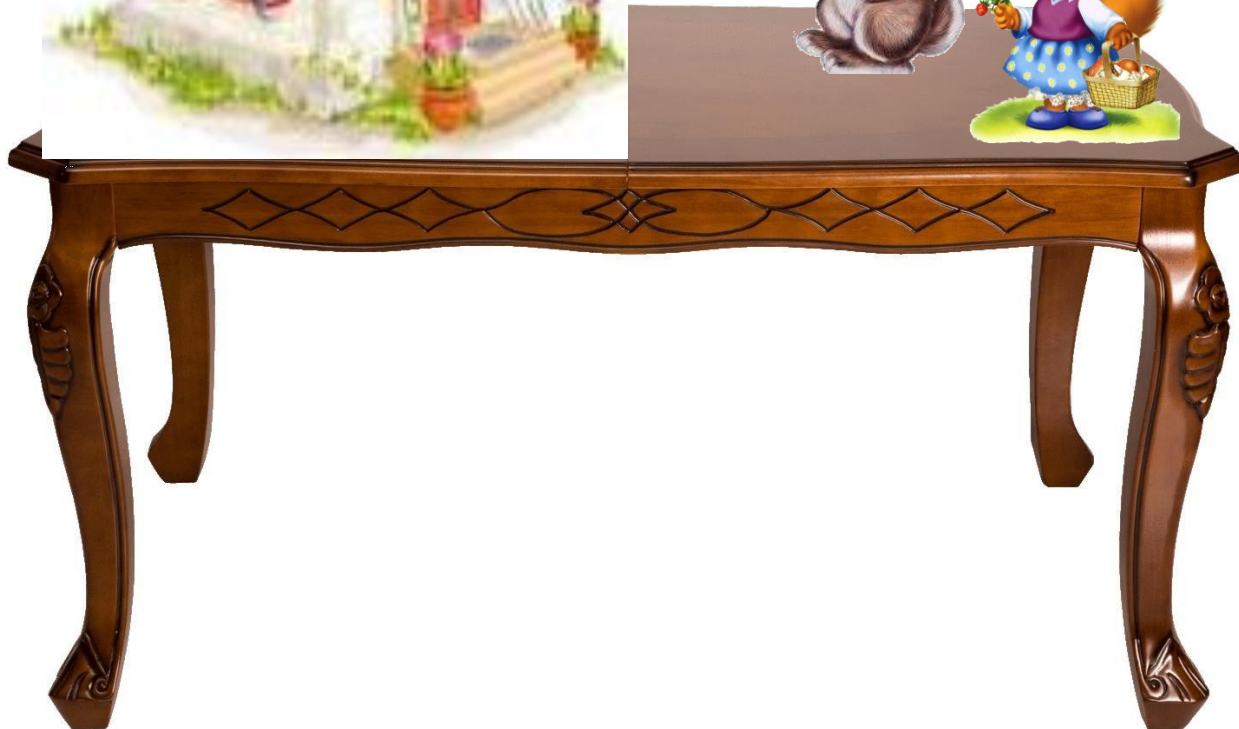
O

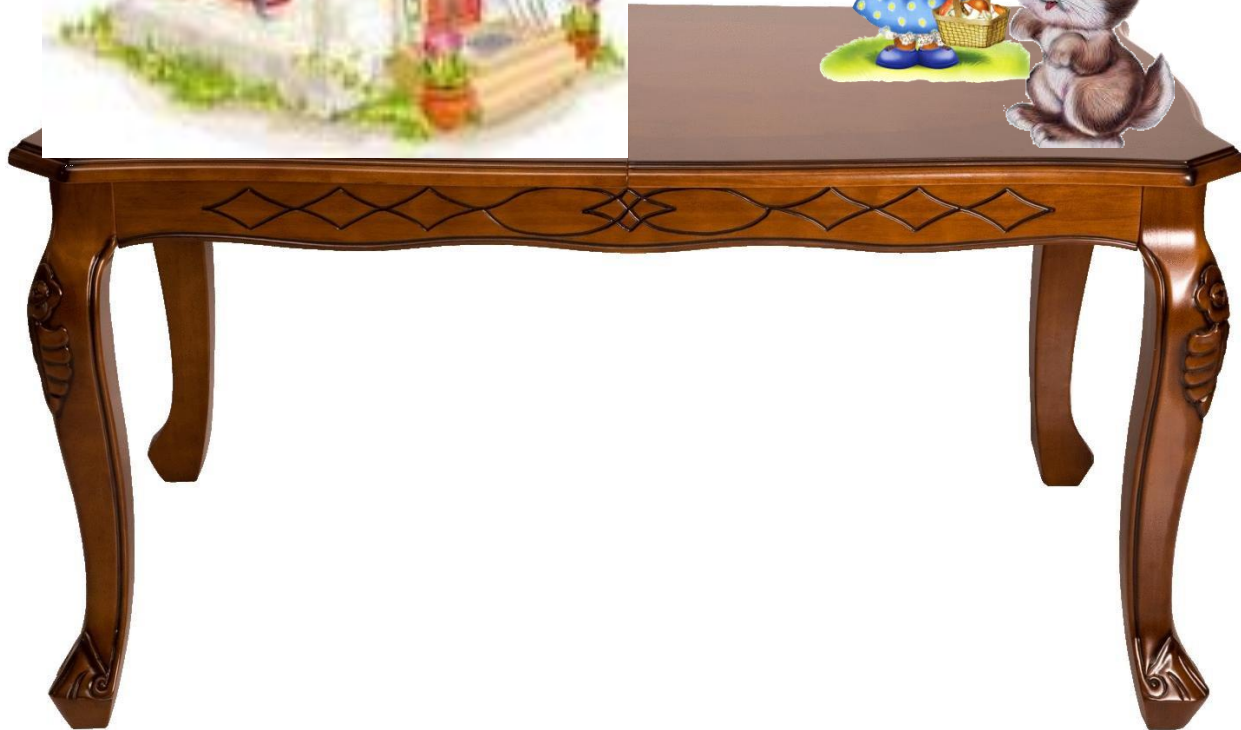
X

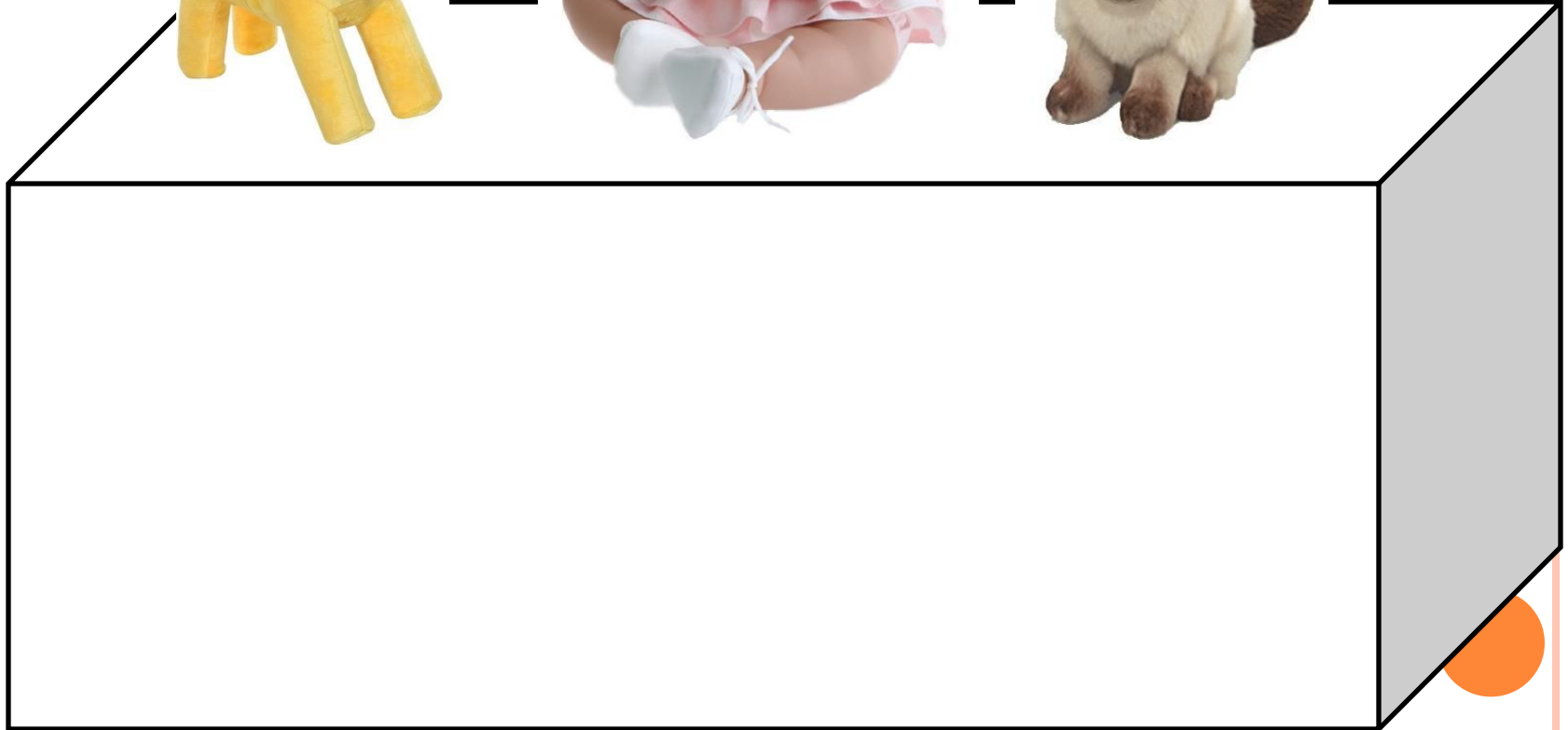

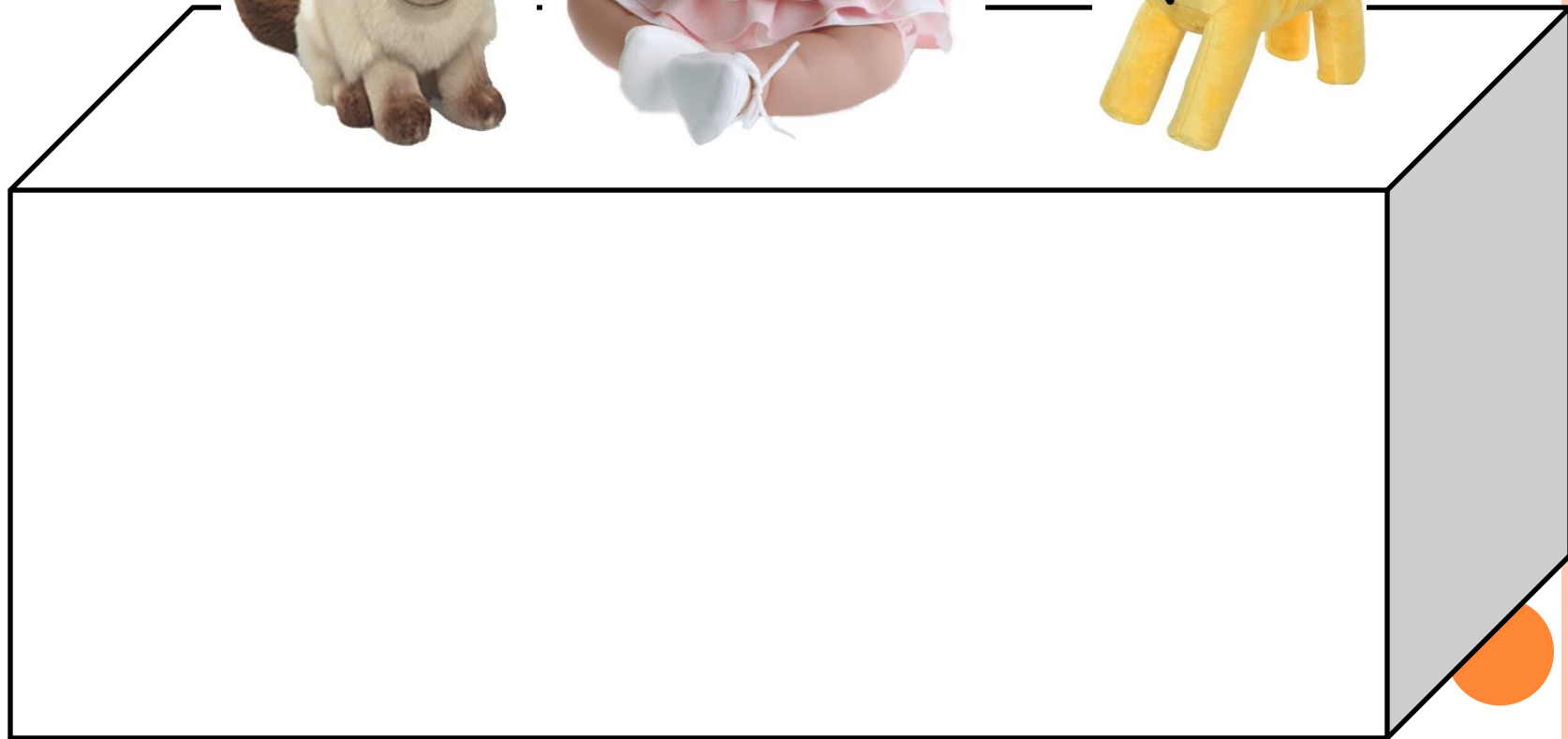

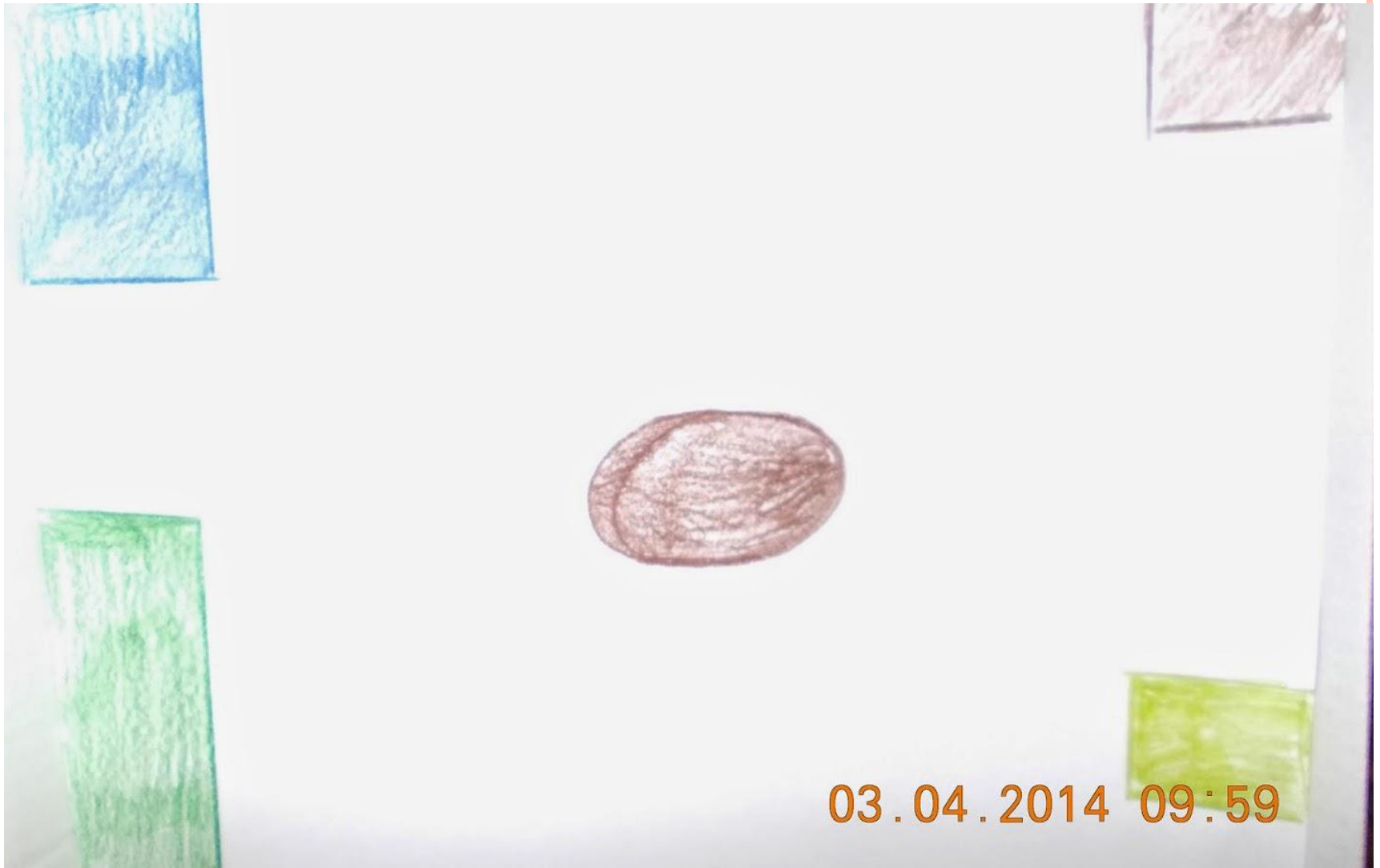

ГРА “ЛЯЛЬКА МАРІЙКА КУПИЛА НОВІ МЕБЛІ”

ГРА “ЛЯЛЬКА МАРІЙКА КУПИЛА НОВІ МЕБЛІ”

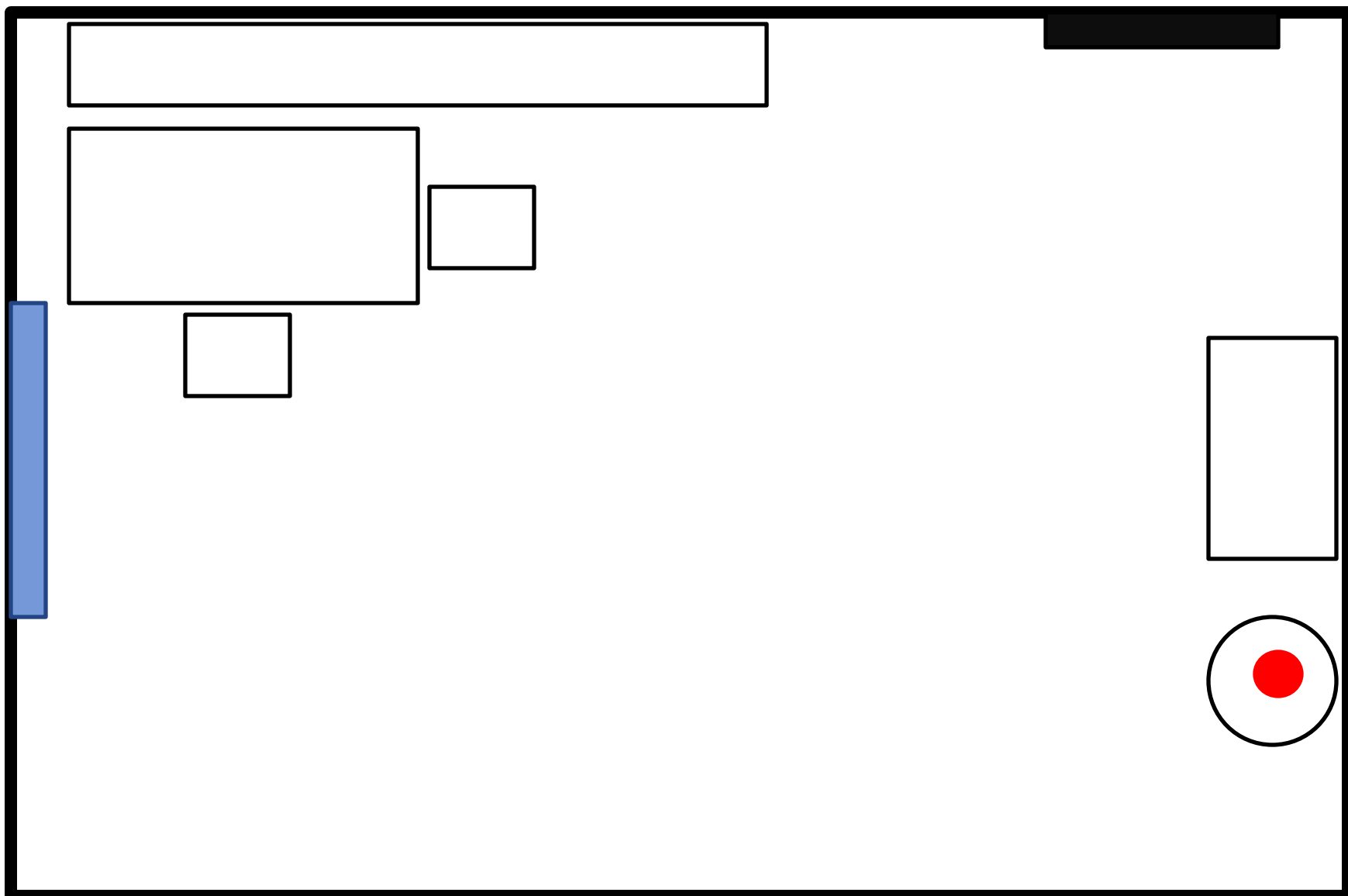

03.04.2014 09:59

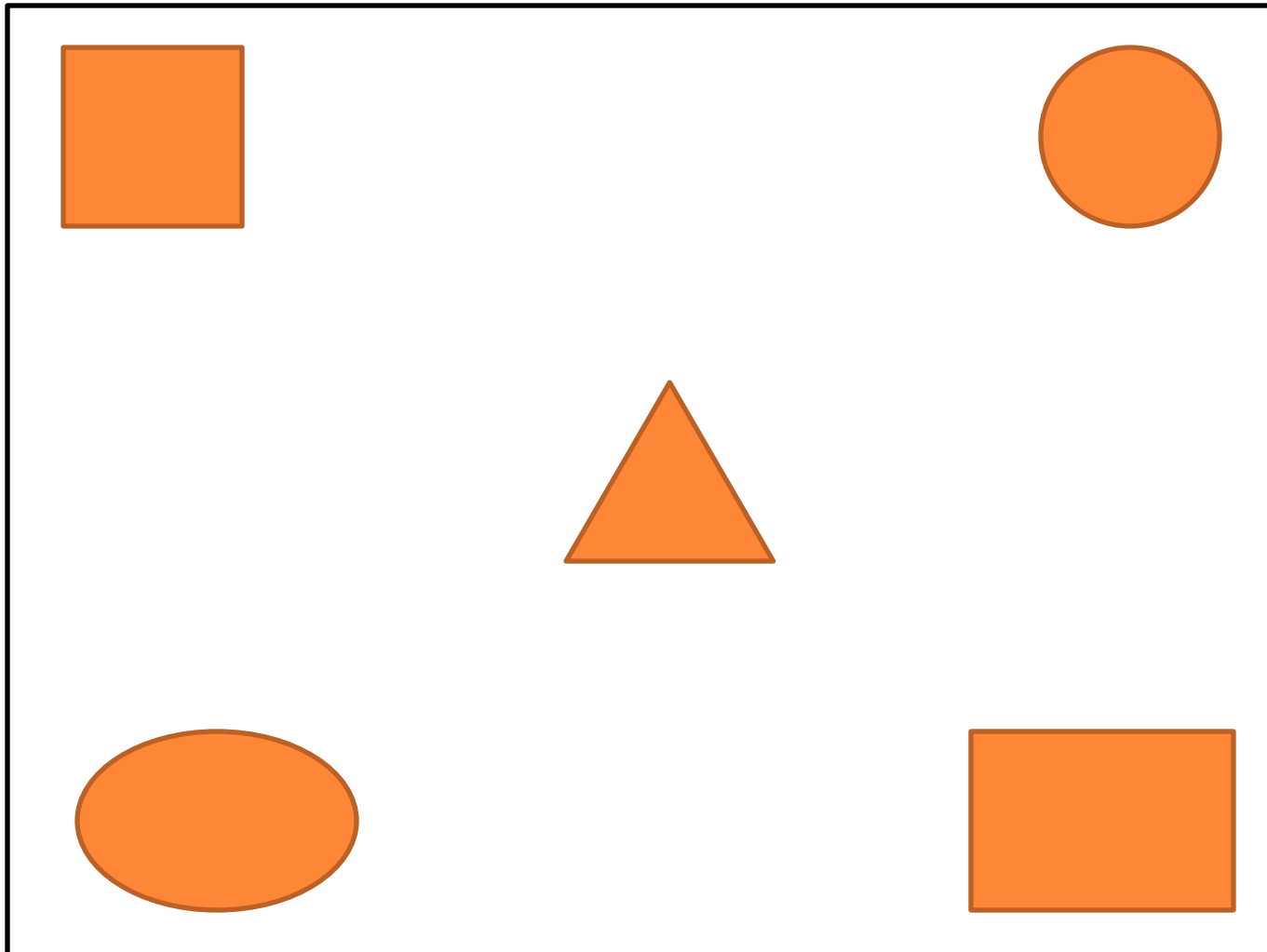
ГРА «КУДИ СХОВАВСЯ ЖУЧОК?»

ГРА «КУДИ СХОВАВСЯ ЖУЧОК?»

ГРА «РОЗКАЖИ ПРО СВІЙ ВІЗЕРУНОК»

КАРТКИ ДЛЯ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ ТА ДИФЕРЕНЦІАЦІЇ

КТО НА КАРТИНКЕ НАРИСОВАН
ВЫШЕ ЗАЙЧИКА И НИЖЕ ЗАЙЧИКА?

ЮКАНИ КОШКУ В ДОМЕ И СОБАКУ ОКОЛО ДОМА

КТО НА ЗАБОРЕ, КТО ПЕРЕД ЗАБОРОМ,
КТО ЗА ЗАБОРОМ?

КАКОЙ УТЁНОК ПЛАВАЕТ В ОЗЕРЕ, А КАКОЙ ГУЛЯЕТ ОКОЛО ОЗЕРА?
КАКАЯ ЛЯГУШКА СИДИТ НА ЛИСТОЧКЕ, А КАКАЯ СИДИТ ОКОЛО ОЗЕРА?

КТО НАХОДИТСЯ У РЕКИ, А КТО В РЕКЕ? КТО НАХОДИТСЯ НА ЛЕВОМ,
А КТО НА ПРАВОМ БЕРЕГУ РЕКИ?

КТО НАХОДИТСЯ ПОД ДЕРЕВЬЯМИ, А КТО НА ДЕРЕВЬЯХ?
КТО ИЗ ЖИВОТНЫХ НАХОДИТСЯ НИЖЕ, А КТО ВЫШЕ?

КТО СИДИТ НА СТУЛЕ, А КТО ПОД СТУЛОМ?

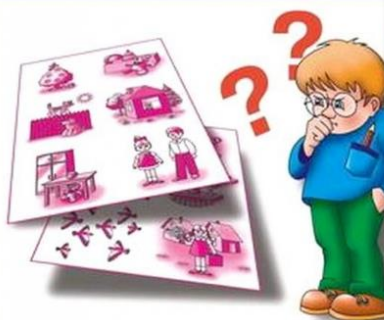
КТО СИДИТ ОКОЛО ЗАБОРА, А КТО НА ПЕНЬКЕ?

КАРТКИ ДЛЯ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ ТА ДИФЕРЕНЦІАЦІЇ

ОРИЕНТИРОВКА В ПРОСТРАНСТВЕ

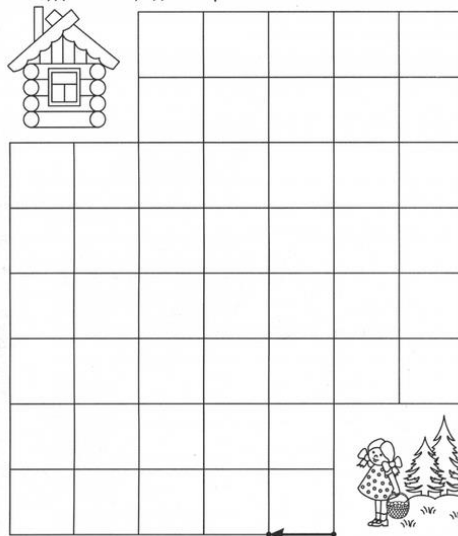
па
дошколь

- материал для занятий на отдельных листах
- разрезные карточки на цветных вкладышах
- учимся ориентироваться в пространстве
- учимся правильно употреблять предлоги: в, над, под, за, между, на, около, перед.

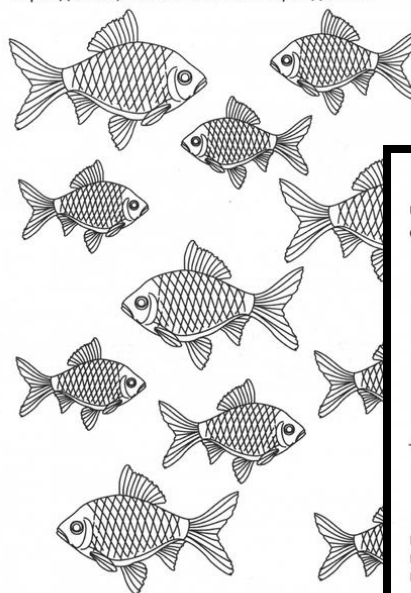
<http://www.liveinternet.ru/users/1111111/>

Помоги девочке добраться до домика. Нарисуй её путь, начиная от стрелки: одна клеточка вверх, две влево, две вверх, одна вправо, одна вниз, одна вправо, две вверх, одна вправо, две вверх, одна влево, одна вниз, две влево, одна вверх.

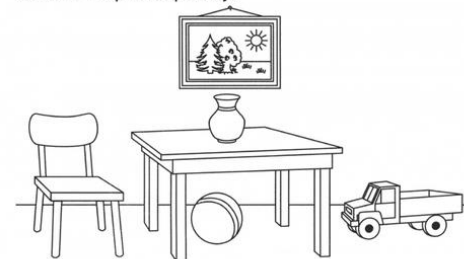
http://www.liveinternet.ru/users/irisha___irishka/

Раскрась рыбок, плывущих направо, зелёным карандашом, налево - жёлтым карандашом.

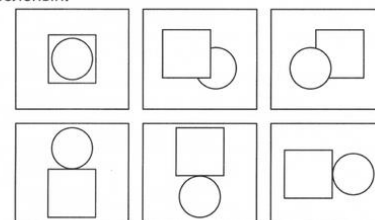

<http://www.liveinternet.ru/users/1111111/>

Рассмотри картинку. Что под столом? Что на столе? Что над столом? Что слева от стола? Что справа от стола? Раскрась картинку.

Раскрась рисунок, где круг за квадратом, в синий цвет; круг в квадрате - в жёлтый; квадрат на круге - в коричневый; круг перед квадратом - в оранжевый; квадрат под кругом - в красный; квадрат слева от круга - в зелёный.

http://www.liveinternet.ru/users/irisha___irishka/

Дякую за увагу!

